

מזונות והזנה

השפעת תוספת ניקוטין-אמיד על ייצור החלב והרכבו* עופר קרול

ראוי לשים לב לנתון "שולי" זה בויכוח הקיים אצלנו היום על מינון הזרחן. תוספת השומן המוגן הורידה את צריכת המזון ואחוז החלבון בחלב, לא השפיעה על ייצור חמ"ש 4%, כמות שומן וחלבון ולא השפיעה על שיפור המצב הגופני. תוספת ניקוטין-אמיד העלתה את ייצור החלבון וכמות החלב, אבל לא את החמ"ש 4% ואחוז החלבון. השפעת ניקוטין-אמיד על המצב הגופני לא ברורה, באשר במקרים אחדים היתה השפעה ובאחרים לא.

בטבלה המצורפת ניתן לראות, כי יש מגמה של עליה באחוז החלבון בחלב כאשר ניתנה תוספת של ניקוטין-אמיד, אבל ההשפעה ללא מובהקות סטטיסטית עקב צמצום גודל המדגם.

22 פרות במרחק ממוצע של 112 ימי חליבה מן ההמלטה חולקו לארבעה טיפולים: 1. ביקורת; 2. ביקורת בתוספת 400 גרם שומן מוגן; 3. ביקורת בתוספת 12 גרם ניקוטין-אמיד; 4. ביקורת בתוספת שומן מוגן + ניקוטין-אמיד. נבחנו 10 מנות ביקורת שבסיסן תחמיץ תירס ושחת או שחמיץ אספסת בתחום של 60% עד 36% מהחומר היבש במנה. במנות דלות המזון הגס, השחמיץ, (אשר החלבון שבו פריק יותר מאשר בשחת) החליף אתה שחת. אחוז החלבון במנות הביקורת נע בין 15 ל-18, נמוך במנות עתירות מזון גס ודופנותא וגבוה במנות דלות מזון גס ודופנותא. סידן 0.7-0.6% בכל המנות ואילו הזרחן היה נמוך (0.4%) במנות עתירות מזון גס וגבוה (0.55%) במנות דלות מזון גס.

תוצאות.

ביקורת	+ שומן מוגן	+ ניקוטין-אמיד	+ שומן-ניקוטין-אמיד
חלב, ק"ג/יום	30.74	33.47	33.22
חמ"ש, 4%	28.32	29.71	30.60
שומן, %	3.45	3.26	3.46
שומן, ק"ג	1.07	1.09	1.15
חלבון, %	3.21	3.31	3.14
חלבון, ק"ג	0.98	1.11	1.04
ח"י נאכל, ק"ג/יום	20.25	24.01	21.11
	20.46		

סיכום ומסקנות

הוספת ניקוטין-אמיד מנעה את הירידה בצריכת המזון והפגיעה באחוז החלבון הנגרם בעת הוספת שומן מוגן, וזאת יחד עם עליה בתנובת החלב הכללית.

* מעובד לפי: Effect of Nicotinamide on Milk Composition and Production in Dairy Cows Fed Supplemental Fat. Cervantes et al 1996 J. Dairy Sci 79: 105-113